

Hart voor Brabant

Gezondheid telt!

De GGD in uw Zorg(advies)team

U heeft de dagelijkse zorg voor de leerlingen op uw school. Het is belangrijk dat kinderen zich goed ontwikkelen op alle gebieden. Soms heeft een kind of jongere extra zorg nodig. Bijvoorbeeld als er (vermoedens van) problemen zijn in de emotionele sfeer, de gedragsontwikkeling, in de thuissituatie of op school. Om het kind zo goed en zo snel mogelijk te kunnen helpen, beschikken scholen vaak over een Zorg(advies)team (ZAT). In dit multidisciplinaire samenwerkingsverband werken in ieder geval de intern begeleider van uw school, de GGD en het (school)maatschappelijk werk samen. Wat is de precieze rol van de GGD in het Zorg(advies)team? En welke voordelen levert dit op voor uw school? Dat leest u in deze folder.

Taak van de GGD

De GGD Hart voor Brabant zet zich in voor de bescherming en bevordering van de gezondheid van alle kinderen van 0 tot 19 jaar. Onze jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, assistenten, logopedisten en psychologen sporen lichamelijke en sociaal-emotionele gezondheidsproblemen bij kinderen op.

Daarnaast geven wij adviezen over de gezondheid en ontwikkeling. Ook voert de GGD het rijksvaccinatieprogramma uit. De GGD is kernpartner in de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG). Onze werkwijze is laagdrempelig. Hierdoor bereiken we vrijwel alle kinderen in ons werkgebied.

Momenteel is het niveau van de basisscholen regelmatig in het nieuws. De inspectie maakt veel werk van het verhogen van de kwaliteit. Dat betekent dat scholen zich meer en meer moeten focussen op hun belangrijkste taak: het verzorgen van goed onderwijs. Tegelijkertijd wordt de samenleving ook steeds complexer en dat brengt complexe sociale en pedagogische problematiek met zich mee. In het zorgteam proberen we daarvoor opvang te organiseren, zodanig dat het leerproces zo optimaal mogelijk blijft doorgaan. Dat betekent dat er dus professionals nodig zijn, anders dan leerkrachten. De jeugdverpleegkundige van de GGD is er een van. Zij is een onmisbare schakel om de complexe problematiek van de sociaal-medische kant te bekijken en haar expertise daarvan in dienst te stellen. Met de GGD heeft zij ingang in een organisatie die op veel terreinen grote betekenis kan hebben voor kinderen en hun ouders en leerkrachten.

Maurice Gijzel, Basisschool De Haren

CASUS: Meisje van 10 jaar met onduidelijke klachten

De moeder van Tessa heeft bij de GGD een verzoek gedaan voor een extra gezondheidsonderzoek omdat Tessa niet lekker in haar vel zit. Moeder maakt zich zorgen en geeft aan dat zij niet weet wat ze met haar dochter aan moet. De GGD nodigt haar daarom uit voor een gesprek. Daaruit blijkt dat Tessa veel last heeft van hoofdpijn en buikpijn. Medische oorzaken kunnen worden uitgesloten. Tessa's klachten zijn zeer waarschijnlijk terug te voeren op faalangst. Ook geeft zij aan regelmatig op school gepest te worden. De JGZ-professional

kaart deze problematiek aan in het ZAT op de school van Tessa. De GGD heeft Tessa en haar moeder doorverwezen naar het CJG voor verdere begeleiding. De GGD adviseert de school hoe om te gaan met het pesten: het pestprotocol wordt in het ZAT besproken. Ook geeft de GGD tips en adviezen hoe de leerkracht het pesten kan bespreken in de klas van Tessa. De GGD neemt na een paar maanden contact op met de moeder van Tessa om te horen hoe het gaat. De klachten van Tessa zijn grotendeels verdwenen.

GGD in het Zorg(advies)team: onze rol

Op veel scholen in het werkgebied van de GGD neemt de JGZ-professional deel aan het Zorg(advies)team. De taken van GGD hierin zijn vierledig:

INFORMEREN:

- over leerlingen (proactief) vanuit de contactmomenten van de JGZ;
- over leerlingen uit het Digitaal Dossier JGZ, rekening houdend met privacy;
- over sociaal-medische zaken en uitgezette acties, zoals verwijzing naar specialist.

SIGNALEREN:

- van risicofactoren en problemen in de ontwikkeling en de thuissituatie van leerlingen vanuit (psycho)somatisch, psychosociaal en pedagogisch oogpunt;
- van problemen of lacunes in de hulpverleningsketen rond leerlingen en hiervoor een passende oplossing bieden.

ADVISEREN:

- over hoe om te gaan met problemen van leerlingen;
- over het te volgen traject;
- over collectieve preventietaken, zoals alcoholproblematiek, pesten, hoofd-luis etc.;
- over de zorgstructuur van de school.

UITVOEREN:

- medische gegevens opvragen bij en afstemmen met huisartsen en/of specialisten (na toestemming) en zo nodig doorverwijzen naar eerste- en tweedelijnszorg;
- op indicatie extra onderzoek doen;
- optreden als ketenregisseur (in overleg);
- afstemmen met de leerplichtambtenaar bij ernstig (ziekte)verzuim van een leerling;
- begeleiden of uitvoeren van preventieprojecten, thema- of ouderavonden etc.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD is dus dé expert als het gaat om het signaleren, beoordelen, adviseren en verwijzen bij sociaal-medische problemen en stoornissen in de fysieke, psychische en psychosociale ontwikkeling van kinderen. Doordat de JGZ over de juiste expertise beschikt en in staat is om kinderen gedurende langere tijd te volgen, vervullen we een belangrijke rol in het Zorg(advies)team.

GGD in het Zorg(advies)team: de voordelen

Onze JGZ-professionals beschikken in hun dagelijks werk over een aantal competenties:

SPECIALIST:

- is er voor alle vragen rond de groei en ontwikkeling van kinderen;
- kan beoordelen of een leerling uitsluitend somatische klachten heeft of dat er meer aan de hand is (zoals chronische ziekten, psychosociale, psychiatrische of pedagogische problemen en problemen door armoede).

SLAGVAARDIG:

- werkt in een multidisciplinair team van jeugdartsen, jeugdverpleegkundigen, logopedisten en psychologen;
- kan nader onderzoek doen, huisbezoeken afleggen en doorverwijzen.

SAMENWERKEN:

- is dé schakel tussen ZAT, huisarts, CJG, medisch specialisten, paramedici en de Jeugd-GGZ.

Juist door deze competenties is de GGD onmisbaar in het Zorg(advies) team op uw school!

CASUS: Meervoudige problematiek binnen een gezin

Het gezin L. bestaat uit een moeder met vier kinderen tussen 4 en 12 jaar. Er zijn problemen met geld, huisvesting, school, werk en opvoeding. De opvoeding valt moeder zwaar. De school maakt zich zorgen om dit gezin vanwege de verzorging, de groei van de kinderen en het teruggetrokken gedrag. Deze casus wordt besproken in het ZAT na toestemming van de moeder. Voor de huisvestings-, arbeids- en geldproblemen schakelt SMW het Algemeen Maatschappelijk Werk in. De GGD gaat aan de slag met de gedragsproblemen, verzorging en de groei van de kinderen. De GGD nodigt

het gezin uit voor een extra onderzoek van de groei en om te praten over de verzorging en gedragsproblemen bij de kinderen. Uit de groeicurve in de opgevraagde JGZ-dossiers blijkt dat de kinderen altijd wat dunner en kleiner geweest zijn en tot nog toe een vrij stabiele groei hebben. Voor verder onderzoek naar het gedrag verwijst de GGD door naar GGZ. Gedurende het traject hebben GGD, SMW en AMW twee maal overleg gehad om hun werkzaamheden op elkaar af te stemmen. Door deze samenwerking kan het gezin nu weer vooruit. Via het ZAT houdt de GGD vinger aan de pols.

De bijdrage van de GGD binnen ons ZAT is erg waardevol omdat onze jeugdarts deskundig is in het signaleren, beoordelen en verwijzen bij sociaal-medische problematiek en stoornissen in de fysieke en psychosociale ontwikkeling. Daarnaast beschikt zij over gegevens uit het JGZ-dossier, kan zij informatie opvragen bij de huisarts, geeft ze handelingsadviezen en voert ze onderzoek uit. Door persoonlijk contact en korte lijnen wordt effectief gehandeld.

Piet Jegerings, Fioretti College

Het is het fijn dat je als school aan tafel kunt zitten met de jeugdverpleegkundige van de GGD, het schoolmaatschappelijk werk, de groepsleerkracht, de intern begeleider en soms de ouder(s). Ook de contacten met de andere disciplines van de GGD, zoals de jeugdarts en de psycholoog, verlopen goed. De lijntjes binnen de GGD zijn kort. Ouders geven altijd schriftelijk toestemming voor het ZAT-overleg en worden geïnformeerd over de afspraken. Door het dossier van het kind – bekend bij de GGD – is er ook zicht op eventueel eerdere problematiek. Uiteraard vinden er na het eerste gesprek in het ZAT soms meerdere gesprekken plaats met kind en/of ouder(s). Op deze manier kijken en handelen we vanuit verschillende invalshoeken en door verschillende disciplines. Hierdoor worden de mensen voor de klas een stuk ontlast. Want hoe dan ook, een leerkracht heeft altijd te maken met het kind én zijn/haar omgeving.

Martien van Boxmeer, Theresiaschool

Meer informatie

Wilt u meer weten over de rol van de GGD in uw Zorg(advies)team? Of neemt de GGD in uw Zorg(advies)team nog geen deel, maar heeft u wel interesse? Neem dan contact op met de jeugdverpleegkundige die verbonden is aan uw school.

Op onze website www.ggdhvb.nl vindt u meer informatie over de taken van de GGD.

Redactie:

Farina Oprins, Linda Toet

Vormgeving:

De Code, 's-Hertogenbosch

GGD Hart voor Brabant

Postbus 3024

5003 DA Tilburg

T (0900) 463 64 43

(lokaal tarief)

F (073) 641 86 53

I www.ggdhvb.nl

colofon

